No. 1184 Zaterdag 8 September 1906. 23ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20,

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao 7 Sept.

Curaçaosche Mijnwet.

Daar wij veronderstellen, dat de volledige tekst van dit voor onze Kolonie zoo belangrijk Ontwerp aan onze geachte Lezers zeer welkom wezen zal, en de meesten anders niet in de gelegenheid zijn daarvan kennis te nemen, hebben wij gemeend dit Ontwerp geheel te mogen overdrukken. In de M. v. T. wordt herhaaldelijk naar de Oost-Indische Mijnwet verwezen. Omdat deze wet hier toch niet algemeen bekend is, hebben wij deze verwijzingen eenvoudig weggelaten.

Artikel 1.

1. Over de navolgende delfstoffen mag in de kolonie *Curaçao* de eigenaar van den grond niet beschikken:
edelgesteenten, platina, osmium, iridium, goud, zilver, kwik, bismuth, molybdeen, tin, wolframium, lood, koper, zink, cadmium, nikkel, kobalt, chroom, ijzer, mangaan, antimoon, arsenik en strontium, alle hetzij gedegen, hetzij als erts, alsook andere delfstoffen, wanneer zij met de hier genoemde in dezelfde afzetting gevonden worden en dus gezamenlijk dienen gewonnen te worden;
graphiet, antraciet en alle soorten van steen- en bruinkool;
delfstoffen, die op haar gehalte aan zwavel, of voor de vervaardiging van aluin en vitriool ontgonnen kunnen worden;
phosphaten, die tot bemesting dienen, en salpeter;
aardolie, aardpek, aardwas en alle andere soorten van bitumineuse zelfstandigheden, zoowel vaste als vloeibare, benevens de daarmede voorkomende gasvormige zelfstandigheden;
steenzout, bevevens de daarmede in dezelfde afzetting voorkomende zouten.

2. In geval van twijfel of eenige delfstof tot de in het vorige lid genoemde behoort, belist de Gouverneur.

3. Het recht om die delfstoffen op te sporen of te ontginnen wordt verkregen overeenkomstig de voorschriften dezer wet en nader bij Koninklijk besluit of koloniale verordening vast te stellen regelen, het eerste krachtens eene vergunning tot opsporing, het tweede krachtens eene concessie, beide te verleenen door den Gouverneur.

4. Vergunning tot opsporing wordt verleend voor eenen bepaalden tijd, drie achtereenvolgende jaren niet te boven gaande. Zij kan vóór het verstrijken van den vergunningstermijn tot tweemalen toe telkens voor den tijd van een jaar worden verlengd. De vroeger ingediende aanvrage om eene vergunning tot opsporing heeft de voorkeur boven de later ingediende.

5. Concessie tot ontginning wordt verleend voor eenen bepaalden tijd, vijf en zeventig jaren niet te boven gaande.

6. De wijze waarop, de uitgestrektheid waarvoor, en de voorwaarden waaronder de genoemde vergunningen en concessiën zullen kunnen worden verkregen, alsook de rechten en verplichtingen, uit die vergunningen en concessiën voortvloeiende en de rechten en verplichtingen van de rechthebbenden op den grond en van derde belanghebbenden, voor het geval ten behoeve van opsporingen of ontginningen over den grond moet worden beschikt, worden met inachtneming van de bepalingen dezer wet geregeld bij Koninklijk besluit of koloniale verordening.

Artikel 2.

1. De ontdekking van eene in deze wet genoemde delfstof geeft den ontdekker die óf is houder van eene vergunning tot opsporing óf concessionaris op het veld, binnen welks grenzen de delfstof is ontdekt, recht op concessie tot ontginning van de ontdekte delfstof, zoodra hij zijne aanspraken doet gelden, met dien verstande evenwel dat de ontdekker, die houder is van eene vergunning tot opsporing, zijne aanspraken behoort geldend te maken vóór het verstrijken van den termijn waarvoor de vergunning verleend of verlengd is en dat het vroeger ingediende verzoek de voorkeur heeft boven het later ingediende.

2. Het hier bedoelde recht op concessie kan, mits in zijn geheel, aan anderen, voldoende aan de vereischten in artikel 5 gesteld, worden overgedragen, behoudens goedkeuring van den Gouverneur.

Artikel 3.

1. Het op grond van de concessie verworven recht behoort tot de onroerende zaken; het is voor hypotheek vatbaar en kan door den concessionaris worden vervreemd.

2. De titel van aankomst van dat recht moet worden openbaar gemaakt op de wijze, bij Koninklijk besluit of koloniale verordening te regelen. Eerst door die openbaarmaking wordt het recht als bestaande aangemerkt.

Artikel 4.

1. Onder rechthebbende op den grond wordt verstaan degene, die een zakelijk recht daarop heeft. Onder derde belanghebbende wordt verstaan degene, wiens uit een persoonlijk recht voortvloeiende belangen door eene opsporing of ontginning kunnen worden geschaad.

2. Onder opsporing wordt verstaan het opzettelijk ingesteld onderzoek naar de in artikel 1 genoemde delfstoffen met het oogmerk om recht tot mijnontginning te verwerven en onder ontginning of mijnontginning de opzettelijke winning van deze delfstoffen, onverschillig of die winning geschiedt door onderaardsche mijnwerken, open groeven, grondboringen of op andere wijze.

Artikel 5.

1. Geen anderen kunnen houders van vergunningen tot opsporing of van concessiën zijn dan:

a. Nederlanders,

b. ingezetenen van *Nederland* of van de kolonie *Curaçao*,

c. vennootschappen, gevestigd in *Nederland* of in de kolonie *Curaçao*, waarvan, wat de naamlooze vennootschappen betreft, de eenige bestuurder of commissaris, dan wel, als er twee zijn, beide, of, als er meer bestuurders zijn, de meerderheid der commissarissen, en, wat vennootschappen onder eene firma en die bij wijze van geldschieting betreft, de eenige beheerende vennoot, dan wel als er twee zijn, beide, of als er meer beheerende vennooten zijn de meerderheid, Nederlanders en wel ingezetenen van de kolonie *Curaçao* zijn;
met dien verstande, dat de niet in de kolonie *Curaçao* gevestigde personen of vennootschappen aldaar behoorlijk moeten zijn vertegenwoordigd.

2. Als ingezetenen van de kolonie *Curaçao* worden aangemerkt zij, die hunne woonplaats in de kolonie hebben. Het ingezetenschap houdt op door vestiging der woonplaats buiten de kolonie. Een minderjarige in den zin der Curaçaosche wet, wiens vader of voogd ingezetene is, wordt als ingezetene aangemerkt. Meerderjarig geworden, behoudt hij de hoedanigheid van ingezetene, indien hij zijne woonplaats in de kolonie *Curaçao* vestigt.

3. De rechten en verplichtingen, uit eene vergunning tot opsporing en uit eene concessie voortvloeiende, gaan bij overlijden van den wettigen houder over op diens rechtverkrijgenden, voor zoover zij reeds dadelijk, dan wel binnen den tijd van één jaar na het openvallen der erfenis, voldoen aan de vereischten van dit artikel. Zij kunnen binnen dat jaar worden overgedragen aan personen of vennootschappen, die voldoen aan de vereischten van dit artikel, behoudens goedkeuring van den Gouverneur.

4. Geschillen nopens het voldoen aan de vereischten van dit artikel worden beslist door den rechter, op de wijze, te regelen bij Koninklijk besluit of koloniale verordening.

Artikel 6.

De vergunning tot opsporing, het recht op concessie en de concessie vervallen van rechtswege:

a. wanneer de houder der vergunning, die van het recht op concessie of de concessionaris ophoudt aan de in artikel 5 gestelde vereischten te voldoen;

b. bij overlijden van den houder der vergunning, van dien van het recht op concessie of van den concessionaris, ten aanzien van zijnen rechtverkrijgende, die niet binnen den in artikel 5 genoemden termijn aan de in dat artikel gestelde vereischten heeft voldaan.

Artikel 7.

1. De concessionaris kan van de hem bij de concessie verleende rechten door den Gouverneur worden vervallen verklaard:

a. ingeval hij, op bekomen last om de ontginning wegens, naar het oordeel van den Gouverneur, overwegende redenen van algemeen belang aan te vangen of na staking weder op te vatten, in gebreke blijft binnen den hem gestelden tijd aan dien last ten genoegen van den Gouverneur te voldoen;

b. ingeval hij achterlijk of nalatig is de nakoming van verplichtingen, hem ter zake der ontginning bij wettelijke voorschriften of bij de akte van concessie opgelegd, dan wel ingeval hij weigert of in gebreke blijft gevolg te geven aan de in het algemeen belang of in het belang der veiligheid van personen en goederen door eene daartoe bevoegde autoriteit omtrent zijne werken gegeven voorschriften.

2. Tot de vervallenverklaring wordt niet overgegaan dan nadat de concessionaris of zijn gemachtigde door of van wege den Gouverneur met het voornemen tot vervallenverklaring bij eene bij deurwaardersexploot beteekende akte is in wetenschap gesteld, hem de gelegenheid is gegeven om voor zijne belangen op te komen en hij tevens een hem te verleenen, met den datum van beteekening van het exploot ingaanden termijn van ten minste één jaar om zijne verplichtingen volledig na te komen of om aan de gestelde eischen te voldoen, onbenut heeft laten voorbijgaan. Voor zoover die verplichting strekt tot betaling van eene geldsom, zal de termijn ten minste drie maanden zijn.

Artikel 8.

1. De concessionaris, die bij beschikking van den Gouverneur van zijne rechten is vervallen verklaard, kan daarvan in hooger beroep komen bij den Koning. De Koning beschikt op het beroep na den Raad van State te hebben gehoord.

2. De termijn binnen welken en de wijze waarop het beroep wordt ingesteld, benevens, de gevolgen der vervallenverklaring worden geregeld bij Koninklijk besluit.

Artikel 9.

Deze wet, behoudens het eerste en tweede lid van artikel 1, benevens de daarop gegronde Koninklijke besluiten en koloniale verordeningen— voor zoover het tegendeel daarin niet is uitgedrukt — zijn niet van toepassing op van Regeeringswege ondernomen opsporingen en ontginningen, blijvende de bevoegdheid der Regeering onverkort om opsporingen en ontginningen te bewerkstellingen, wanneer zij niet in strijd komen met aan bijzondere personen of gemeenschappen verleende mijnrechtelijk bevoegdheden.

Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 10.

Deze wet is niet toepasselijk ten aanzien van die delfstof, waarover de eigenaar van den grond als zoodanig vóór 1 Juli 1906 heeft beschikt. Aan dien eigenaar en zijne rechtverkrijgenden wordt het recht van beschikking over de delfstof gelaten, behoudens de bevoegdheid der Regeering om, wanneer het algemeen belang het vordert, het beschikkingsrecht aan zich te trekken door onteigening van den grond ten algemeenen nutte tegen volledige schadeloosstelling ingevolge de wettelijke bepalingen.

ARTIKEL 11.

Op concessiën, verleend vóór het tijdstip waarop deze wet in werking treedt, zijn hare voorschriften, met uitzondering van artikel 7, eerste lid, sub a, zoomede die van de op haar gegronde Koninklijke besluiten en koloniale verordeningen van toepassing, voor zoover zij niet strijden met den bepaaldelijk uitgedrukten inhoud dier concessiën, en met dien verstande, dat de artikelen 5 en 6 niet gelden voor hare houders, die op genoemd tijdstip aan de vereischten van artikel 5 niet voldeden, noch voor hunne recht verkrijgenden.

ARTIKEL 12.

Deze wet kan worden aangehaald onder den titel van „Curaçaosche mijnwet”. Zij treedt in werking op een nader bij koloniale verordening te bepalen tijdstip.

—(:o:)—

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Eene mijnregeling voor Curaçao ontbreekt nagenoeg geheel. Bepaaldelijk is nooit een algemeen bindend voorschrift uitgevaardigd,...... dat.. ... delfstoffen onttrekt aan de beschikkingen van den rechthebbende op den grond. Alleen is in voorschriften, betrekking hebbende op den afstand van gouvernementsgronden,........ het beschikkings-recht van het gouvernement over de delfstoffen in de afgestane gronden uitdrukkelijk gehandhaafd. Bij de redactie der koloniale verordening van 28 April 1871 (*Publicatieblad* 1871, N°. 17), die bepalingen bevat ter verzekering van de veiligheid bij mijnontginningen, schijnt men wel te zijn uitgegaan van de onderstelling, dat geen particuliere mijnontginning kan bestaan zonder concessie, maar een wettelijk voorschrift van die strekking is niet gegeven, noch in vroegeren tijd, noch in de koloniale verordening van 5 Mei 1899 (*Publicatieblad* 1899, n°. 14), welke slechts een paar voorschriften bevat, door den Gouverneur op te volgen bij het verleenen van concessie tot ontginning van delfstoffen.

Er zijn enkele concessiën tot mijnontginning door den Gouverneur verleend, namelijk — ongerekend eene niet uitgevoerde en in 1866 ingetrokken concessie — de in 1888 geëxpireerde concessie voor phosphaatontginning op Klein-Curaçao en de twee nog werkende concessies op Aruba, de eene voor ontginning van goud, zilver en koper, de andere voor ontginning van phosphaat. Onlangs is wederom concessie verleend voor de ontginning van phosphaat op Klein-Curaçao.

Zonder concessie hebben eigenaren van grond, wier bijzondere titel hun niet de beschikking over delfstoffen onthield, op Curaçao, zoomede op Saba en St. Martin, opsporingen of ontginningen van delfstoffen ondernomen, handelingen waartoe zij, bij gebreke van eene bepaling als hierboven bedoeld, volkomen bevoegd waren, welke bevoegdheid dan ook door het bestuur der kolonie steeds is erkend. Deze opsporingen en ontginningen op eigen gezag zijn alle wegens onvoldoende uitkomsten slechts van korten duur geweest, uitgezonderd de phosphaatontginning op de plantage Santa Barbara, welke in 1876 begonnen, tot in 1895 geregeld is voortgezet, doch toen is gestaakt, omdat de exploiteerende mede-eigenaar en erfpachter der plantage van oordeel was, dat hij, tengevolge van de bezwarende contractueele bepalingen omtrent de door hem aan zijne mede-eigenaars uit te keeren gelden, bij de daling der phosphaatprijzen niet langer de ontginning met voordeel kon drijven.

Ingevolge de beraadslaging, op 15 en 16 November 1900 in de Tweede Kamer gevoerd omtrent het toen aanhangig wetsontwerp tot wijziging van het Surinaamsche Regeeringsreglement, is artikel 187 van het Curaçaosche Regeeringsreglement in dier voege aangevuld, dat het voorschrift, dat bij koloniale verordening regels worden gesteld voor het verleenen van vergunning voor mijnbouwondernemingen door den Gouverneur. Intusschen blijkt uit het bovenstaande dat voor Curaçao meer noodig is dan de vaststelling van regels, volgens welke de Gouverneur concessie tot mijnontginning kan verleenen; dat het geheele onderwerp der mijnontginning nog regeling behoeft.

Had men met een nog gaven toestand te doen, dan zou er misschien geen bezwaar tegen bestaan om, nu de wetgevende macht bij de Indische mijnwet uitspraak heeft gedaan over de verschillende vraagpunten, die zich bij een mijnregeling voordoen, op het voetspoor van die wet eene mijnregeling voor Curaçao vast te stellen bij koloniale verordening of (zie art. 48 van het Regeeringsreglement voor de kolonie) bij Koninklijk besluit. Daar echter die regeling behoort uit te gaan van de onttrekking der beschikking over zekere delfstoffen aan den eigenaar van den grond en mitsdien het tot dusver in Curaçao als een uitvloeisel van het recht op den grond beschouwde beschikkingsrecht van den eigenaar van den grond over die delfstoffen moet te niet doen, schijnt het wenschelijk, dat zij, althans wat de hoofdpunten betreft, door de hoogste wetgevende macht worde vastgesteld, waardoor tevens de gelegenheid zal worden verkregen om ook door de wet te doen beslissen in hoever rekening moet gehouden worden met eigenaren van grond, die reeds zonder vergunning of concessie delfstoffen gewonnen hebben. Wat nevens de hoofdpunten in zake mijnontginning te regelen is, kan veilig aan regeling bij Koninklijk besluit of bij koloniale verordening worden overgelaten.

ARTIKELEN.

Art. 1, *eerste lid.* Zie artikel 1, eerste lid, der Indische mijnwet. Voor zoover de bodem van Curaçao onderzocht is, staat het vast, dat verschillende van de in artikel 1, eerste lid, der Indische mijnwet genoemde mineralen in de kolonie óf in het geheel niet, óf althans niet in eene ontginbare hoeveelheid voorkomen.

Niettemin is met het oog op hetgeen een nader onderzoek of het toeval misschien nog aan het licht zal brengen de bedoelde wetsbepaling letterlijk gevolgd.

Zesde lid. Aangezien tot dusver in Curaçao in de eerste plaats door de wetgeving op de uitvoerrechten is gezorgd, dat het land uit eene productieve mijnontginning inkomsten geniet en de aanhangige reorganisatie van het belastingstelsel nog niet verder gevorderd is dan dat de daarvoor noodige gegevens in de kolonie zijn verzameld, zal de bepaling van wat aan de gemeenschap ten goede kan komen zonder de ontwikkeling der mijnindustrie te schaden aan den Koninklijken of kolonialen wetgever moeten worden overgelaten.

Art. 3. Zie artikel 18 der Indische mijnwet. In overeenstemming met de terminologie van artikel 1190 van het Curaçaosch Burgerlijk Wetboek is, „kan met hypotheek worden belast”, veranderd in „(is) voor hypotheek vatbaar”. Het voorbehoud, gemaakt in het eerste lid van art. 18 der Indische mijnwet, acht de ondergeteekende overbodig en bovendien daar niet op zijne plaats, omdat het betrekking heeft op eene beperking van de bevoegdheid tot verwerving en niet op eene beperking van het vervreemdingsrecht.

Art. 5, *tweede lid.* Deze bepaling behelst het criterium voor het ingezetenschap in den zin der wet. Een strengere eisch dan het woonplaats hebben in Curaçao behoeft naar het inzien van den ondergeteekende aan vreemdelingen, die in de kolonie eene mijnconcessie verlangen, niet te worden gesteld. Eene bepaling omtrent de wijze, waarop het ingezetenschap verloren gaat, mag niet ontbreken, evenmin eene aanwijzing omtrent het ingezetenschap van minderjarigen.

Art. 9. Zie artikel 6, eerste lid, der Indische mijnwet. De in de bepaling van het ontwerp bedoelde uitzonderingen zijn die, welke in de Indische mijnwet in het artikel zelf zijn aangegeven. Met het oog op art. 10 van het ontwerp zijn de slotwoorden der aangehaalde wetsbepaling vervangen door „aan bijzondere personen of gemeenschappen verleende mijnrechtelijke bevoegdheden”. Bij gebreke van door de bevolking op kleine schaal en voor eigen rekening ondernomen ontginningen en van verpachte middelen kan een voorschrift, correspondeerende met het tweede lid dier bepaling voor de kolonie Curaçao geen beteekenis hebben.

Art. 10. Naar het den ondergeteekende voorkomt, bestaat er geen reden om rekening te houden met de eigenaren van grond, die zich om de op of in hun grond aanwezige delfstoffen niet bekommerd hebben. Daarentegen eischt zijns inziens de billijkheid, dat de in den aanvang dezer memorie bedoelde rechthebbenden, die van de hun bij gebreke van eene bepaling in den zin van artikel I, eerste lid, van dit wetsontwerp toekomende bevoegdheid om over de op of in hun grond aanwezige delfstoffen te beschikken, ten aanzien van eenige in die bepaling genoemde delfstof gebruik hebben gemaakt en daarbij wellicht arbeid noch kosten hebben gespaard, in hun verkregen recht van beschikking over de delfstof worden gehandhaafd. Van een dwang tot verdere uitoefening van het beschikkingsrecht zal bezwaarlijk sprake kunnen zijn nu de nieuwe voorschriften betreffende den bedrijfsdwang hier te lande niet toepasselijk zijn verklaard op de reeds verleende concessiën, omdat zoo als de Regeering het uitdrukte, de overtuiging, dat „het opnemen van een voorschrift, waarbij aan eene wet terugwerkende kracht wordt gegeven, zooveel mogelijk (moet) worden vermeden” er bij nadere overweging toe geleid had „het beginsel ongeschonden te handhaven dat aan wetten, ook al wordt door haar geen eigenlijk nieuw recht ingevoerd, nochtans geen terugwerkende kracht behoort te worden verleend”. Wordt voortzetting van één dier op eigen gezag ondernomen opsporingen of ontginningen in het algemeen belang noodig geacht, dan is de aangewezen weg om daartoe te geraken onteigening van den grond met toepassing van de voorschriften der koloniale verordening, regelende de onteigening ten algemeenen nutte (*Publicatieblad* 1887, n°. 23). Hoewel het den ondergeteekende niet twijfelachtig toeschijnt dat artikel 139 van het Reglement op het beleid der Regeering in de kolonie Curaçao, evenals artikel 151 der Grondwet, onteigening ten behoeve van mijnontginning toelaat, acht hij het toch zekerheidshalve wenschelijk, dat de mogelijkheid van een zoodanige onteigening in de wet zelve wordt geconstateerd.

Art 11. Zie art. 45, eerste lid, der Indische mijnwet. De bedrijfsdwang zal om het zooeven bedoelde artikel 14 der wet van 27 April 1904 van de toepasselijkheid moeten worden uitgezonderd. Met het oog op de „Aruba Island Gold Concession Ld”, die blijkens hare benaming eene Engelsche maatschappij is, schijnt het wenschelijk, dat de wet zich duidelijk uitspreke niet alleen over de toepasselijkheid van de artikelen 5 en 6 op de vóór hare inwerkingtreding verleende concessies, maar ook over de vraag, in hoever bij vervreemding van zulke concessies de nieuwe wettelijke voorschriften toepasselijk worden.

De Minister van Koloniën,

D. FOCK.

Correspondentie.

St. Martin.

Dinsdag 28 Augustus, klokke 6 uur in den morgen, liep de „Christiansted” binnen. Ditmaal was zij zeer matineus, want den laatsten tijd kwam zij niet dan na tienen boven water.

Als naar gewoonte liepen vele nieuwsgierigen uit: eerst naar den steiger (misschien beter: het hoofd, want schepen kunnen aan onze steigers niet aanleggen); dan naar het postkantoor. Het groene loketje was onzichtbaar, als ware 't gemaskeerd door dikke boomen en kreupelhout, zóó dicht hadden jong en oud zich om dat plaatsje van verwachting gekringd......

Plots rekken de halzen zich uit, en staken de armen in de lucht. En toen alle grijphanden het hare hadden, ging de menigte uiteen. Slechts een enkeling, zeker in zijne verwachtingen bedrogen, draaide nog een paar malen langzaam en onzeker op z'n hiel rond, of kraste wat met stok of parapluie in het zand, en droop dan af. Hij ging uit op nieuws.

Nieuws was er: een antwoord aan de doleerenden van den Raad van Beroep.

„De Voorzitter van den Raad van Beroep voor de inkomstenbelasting verklaart heden te hebben ontvangen een bezwaarschrift tegen den aanslag van N. N. te St. Martin, in bovengemelde belasting over het belastingjaar 1906|7.”

Dit is natuurlijk zeer beleefd, daar niet van. Doch aan den voet van 't velletje was nog iets, niet gedrukt maar geschreven; „De Raad van Beroep noodigt U uit om, desverkiezende uwe bezwaren tegen Uwen aanslag schriftelijk of mondeling toe te lichten.”

De man, voor wien ik dat stukje vertalen moest, en die tal van excuses maakte, omdat hij mij voor een tweede maal moest lastig vallen, wilde maar over dat woordje „mondeling” heenstappen. Hij noemde dat een vrije oratorische wending. Wat hem vooral dwars zat, was dit: dat hij voor een tweede maal zich aan 't schrijven moest zetten; een ander dubbeltje versnoepen: zijn inkomen zelf moest aangeven.

Terecht. Ware men niet zoo geheimzinnig met de motieven, welke tot den aanslag hebben geleid, er zouden den belastingplichtige veel moeite gespaard zijn evenals den Raad van Beroep. Nu geloof ik, dat men zich nog wel op het schrijven van een derden brief mag voorbereiden.

Na verloop van een paar uur waren natuurlijk in het heete van het gesprek de Inkomstenbelasting-papiertjes geconfronteerd. En ook terzelfder tijd begonnen de gemoederen steeds meer te gisten.

Toen was gebleken, dat dat woordje „mondeling” toch werkelijk meenens was. Op sommige biljetten stond niet alleen eene uitnoodiging om naar Curaçao te komen, maar nog een verzoek om te laten weten of zij voornemens waren die reis te maken.

Wie zal dat betalen? lachte de een. Wij gaan op kosten van het gouvernement! schertste een ander! Zou men zóó met het reisgeld van de doleerenden de Christiansted in de vaart willen houden? schreeuwde een derde. Nogal sarcastisch was een andere opmerker, toen hij zijn buurman vroeg of soms X van Neerlandia, of een zijner vrienden die belastingwet gefabriceerd had.

Doch genoeg. Men begrijpt reeds voldoende, hoe hier over de administratie der belastingwet gedacht wordt.

Ja, 't is bepaald een mop, om voor 3 of 5 gulden minder te betalen je uit te noodigen naar Curaçao te komen, zegge f75 uit te geven voor een retourtje plus de onkosten voor verblijf. Zegt het voort!!

ARUBA.

5 September.

De feesten ter gelegenheid van de verjaring van onze Hooggeachte en beminde Koningin Wilhelmina zijn hier goed afgeloopen. Men heeft genoten, zonder de minste wanordelijkheid.

— De *Christiansted* vertrekt wederom naar Curaçao. Of er nog gelegenheid is om de eerste veertien dagen correspondentiën naar de andere eilanden of Amerika en Europa te verzenden, weet ik niet, daar slechts weinige vaartuigen, onder nederlandsche vlag varende, van hier naar Curaçao gaan. Er zou wel meer gelegenheid zijn ter verzending van brieven en andere stukken per post, indien men er slechts toe kan overgaan, om die te laten verzenden met schepen, die onder andere vlag van hier vertrekken. Er zijn hier flinke balanders en goletten, toebehoorende aan Arubianen, met Arubiaansch scheepsvolk aan boord, die gaarne de mail zoude medenemen, er zelfs meermalen om verzocht hebben, maar zonder goed resultaat. Zulks moet tegen de wet der posterijen zijn. 't Kan zijn, dat er een artikel in die wet is, die zulks belet, maar hoe licht is zoo een artikel te veranderen? Het zou onzen kooplui en ook velen particulieren hoogst aangenaam en nuttig wezen, indien het gouvernement ook deze zaak eens ter harte nam en de posterijen macht gaf, om ook met schepen onder andere vlag dan de nederlandsche varende, de stukken ter verzending op de kantoren der posterijen liggende, te mogen mee geven, ten minste in de gevallen, dat de eigenaar der schepen en de gezagvoerder inwoners onzer kolonie zijn.

Toen in het afgeloopen jaar het gouvernement correspondentiën voor Aruba had klaar liggen, waar haast bij was, wist het wel een middel te vinden, om die correspondentie met een schuit onder venezolaansche vlag mede te geven. Bij die gelegenheid ontvingen wij ook de andere stukken, die op Curaçao voor Aruba op het kantoor der posterijen gedeponeerd lagen. Kan datzelfde middel niet bij de meeste schepen onder vreemde vlag varende worden aangewend?

Nu ik toch over de posterij schrijf, kan ik niet nalaten een dringend verzoek aan het Bestuur te doen om Aruba's hulppostkantoor tot postkantoor te verheffen, met het recht om de documenten rechtstreeks te verzenden ook met schepen onder vreemde vlag van hier naar Venezuela of Colombia vertrekkende.

Volgens het Koloniaal Verslag van 1905 heeft Aruba in 1904 verzonden naar Curaçao 8218 (stuks) Brieven en 15,747 Drukwerken en van daar ontvangen 9378 [stuks] Brieven en 706 Drukwerk, meer dan Bonaire, St. Martin, St. Eustatius en Saba te samen.

Indien nu St. Martin en de twee overige bovenwindsche eilanden een eigen postkantoor hebben, wat belet, dat ook aan ons eiland, waar veel meer op de posterijen omgaat, dat voorrecht worde geschonken? In den tegenwoordigen tijd is voor den handel snelle correspondentie een der hoofdfactoren, en die bestaat er hier niet en kan niet bestaan zonder eigen posterij. Indien eerst de correspondentiën van hier, bestemd voor Venezuela of Columbia, b. v. over Curaçao moeten gaan, dan verloopen er soms twee of drie weken, eer zij op haar bestemming komen, terwijl met direct verkeer zij in één of twee dagen in handen der belanghebbenden zijn.

Nogal geen klein verschilt Het groote voordeel van rechtstreeksch verkeer werkt natuurlijk het clandestien vervoer van stukken in de hand, waardoor het gouvernement voor „Posterijen" minder aan inkomsten verkrijgt.

— Verleden Zaterdag is alhier de eerste oven geopend van een steenfabriek. De eerste proef is uitnemend gelukt. De klei voor die proef genomen, blijkt uitnemend geschikt te zijn. 1500 plaveien waren onmiddellijk verkocht en het laat zich aanzien, dat men weldra; op grootere schaal en met meerdere krachten arbeidende, onze geheele kolonie en daarbuiten van flinke en goedkoope pannen, klinkers, enz. zal kunnen voorzien.

Wij wenschen den Heer Jacobus Arends en Gral. Seralta geluk met de genomen proef en hopen weldra het geheele terrein der fabriek met beste dakpannen en andere steenproducten bedekt te zien, gereed om naar Curaçao en andere landen verscheept te worden.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

Tot onze niet geringe teleurstelling vernamen wij deze week dat de Zeereerw. Pater P. A. Euwens, na geneeskundig onderzoek, voorloopig was afgekeurd en mitsdien zijn terugkeer naar Curaçao een zes maanden zal moeten uitstellen. De Zeereerw. Pater Rector V. M. Zwijsen zal nu 21 Sept. de reis hierheen alleen aanvaarden.

Pastoor M. G. Dahlhaus is gelukkig, zonder ernstig ziek te zijn geweest, den 11den Aug. behouden in 't Moederland aangekomen.

Serenade.

Het *Hof van Justitie* heeft een schitterend succes behaald met de prachtige serenade, Zaterdagavond den Procureur-Generaal gebracht.

De militaire kapel werd voorafgegaan door alle hoornblazers en trommelslagers van het garnizoen, terwijl een sergeant-Majoor het bij het volk zoo gewilde officie van Tamboer-Majoor waarnam. Tien fakkeldragers aan weerskanten verlichtten dezen groep. Nu volgde Het Hof van Justitie, de Leden van den Raad van Bestuur en van den Kolonialen Raad, de Kapitein en Officieren van 't Garnizoen, de Geneeskundige Raad, de Consuls, hoogere en lagere ambtenaren van het Gouvernement en verschillende particulieren. Deze groep werd gehuld in een feestgloed door veelkleurig schijnsel van bengaalsch licht. In opgewekten marsch trokken allen naar het huis van Mr. Th. Nuijens, waarheen Mgr. van Baars zich kort te voren, vergezeld van zijn Secretaris, begeven had. Daar aangekomen trokken de lichtdragers een lichtcirkel rondom de deelnemers, terwijl het huis van den Procureur ook omgeven werd door andere soldaten met bengaalsche toortsen, die van tijd tot tijd nog vuurpijlen oplieten, hoog in de lucht. Nadat de deelnemers het huis waren binnengetreden, plaatste zich de lichtstoet op de Rifbrug, zoodat al die toortsen schitterend weerkaatsten in de zee. Vuurpijlen en lichtende ballons schoten en zweefden omhoog, zoodat het ook buiten de woning van den Procureur feest was en vreugde.

De President van het Hof, Mr. Ph. F. de Haseth Evertsz, sprak den Procureur aldus toe:

Hooggeachte Heer Nuijens,

Aangenaam was ons de tijding, dat het Hare Majesteit, onze geëerbiedigde Koningin behaagd heeft U tot ridder in de orde van den Nederlandschen Leeuw te benoemen.

Met vreugde hebben wij die benoeming vernomen, daar wij overtuigd zijn, dat het *virtus nobilitat* met eere op uw borst mag prijken.

Wij, die U sinds jaren kennen en dagelijks met U omgaan en samenwerken, hebben immer uw rechtvaardig optreden, zonder aanzien des persoons, en uw plichtsbetrachting leeren waardeeren. Wij weten ook hoe warm Uw hart klopt voor ons dierbaar Curaçao en hoe altijd uw streven is geweest de belangen dier kolonie te behartigen.

Daarom heeft het Hof 't initiatief genomen U heden avond, als een blijk van sympathie, een serenade te brengen, overtuigd ook in den geest van velen te handelen. Dat onze verwachting niet teleurgesteld is, blijkt wel uit het groot aantal personen hier aanwezig, die zich gaarne bereid hebben verklaard met het Hof mede te doen.

Uit naam nu van hen allen is het mij een voorrecht U van harte geluk te wenschen met de welverdiende eervolle onderscheiding, welke U is te beurt gevallen. Houd U er van verzekerd, dat wij allen deelen in uwe vreugde en dat het ons aller wensch is, dat het U toegekende eeremetaal nog tal van jaren uw borst moge sieren.

Leve Mr. Nuijens! riep nu Mr. J. B. Gorsira en tot driemaal toe werd die kreet met geestdrift door allen beantwoord, terwijl de muziek een fanfare schetterde. Diep geroerd nam nu Mr. Nuijens het woord en sprak:

Mijne Heeren,

Ik voel mij gedrongen hier op de allereerste plaats openlijk mijn dank te betuigen aan Hare Majesteit, onze geëerbiedigde Koningin, die mij de orde van den Nederlandschen Leeuw heeft geschonken, en aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën, op wiens voordracht mij die onderscheiding is te beurt gevallen.

Vervolgens, mijne Heeren, mijn besten dank aan U allen, die door Uwe tegenwoordigheid hier ter plaatse en door Uwe gelukwenschen, welke Mr. Evertsz op zoo'n hartelijke wijze heeft vertolkt, mij een blijk hebt gegeven van Uwe belangstelling en vriendschap, dat ik niet genoeg meen te kunnen waardeeren.

Ofschoon ik, mijne Heeren, zeer goed het Fransche spreekwoord ken, dat zegt, "on ne fait rien de trop en faisant son devoir", kan ik toch niet loochenen, dat het mij een voldoening was, door personen aan wier appreciatie ik hooge waarde hecht, erkend te zien, dat ik in de vervulling van mijn plicht niet te kort ben geschoten.

En dit wel voornamelijk daarom, mijne Heeren, omdat ik altijd gevoeld heb, en nog dagelijks voel, dat ik, door de betrekking van Procureur-generaal te aanvaarden, én tegenover mijzelven, tegenover mijn geweten, én tegenover heel de Curaçaosche bevolking, een groote verantwoordelijkheid op mij heb genomen.

Wanneer het toch voor iemand plicht is om altijd eerlijk, rechtvaardig en onpartijdig te zijn, en in alles zaken van personen te kunnen onderscheiden, dan is het dit voor den rechter, voor den Procureur-generaal.

Dezen dienen steeds doordrongen te zijn van de waarheid, welke Montesquieu zoo kernachtig heeft uitgedrukt in de woorden "une injustice faite à un seul est une menace faite à tous," in een onrechtvaardigheid door hen tegenover een enkele begaan, ligt een bedreiging voor allen.

En al kan ik nu, mijne Heeren —God zij dank— zonder grootspraak, verklaren, dat ik altijd getracht heb mijn betrekking eerlijk en onpartijdig te vervullen, dan heb ik mij toch dikwijls angstvallig de vraag gesteld, of ik in dit ernstig streven wel immer zou zijn geslaagd? of ook, helaas, te dien opzichte, voor mij weer niet dikwijls Goethe's woorden zijn bewaarheid geworden: "Es irrt der Mensch lang'er strebt", ondanks onzen goeden wil, ondanks onze beste voornemens dwalen wij toch?

Daarom, mijne Heeren, zoo ik in Uwe sympathie-betuiging van dezen avond, in de hartelijke woorden, die mij zijn toegesproken, een bewijs mag zien, dat ik, ook volgens Uw oordeel, mijn betrekking tot nog toe met eere heb vervuld, dan is mij dat de schoonste voldoening, die mij kon worden geschonken.

Daarvoor mijn oprechten, innigen dank."

Opnieuw weerklonken schetterende fanfares en een geestdriftig Leve Mr. Nuijens! terwijl alle heeren langs den Procureur defileerden om hem te feliciteeren.

Lang nog bleven allen in de beste stemming bijeen, opgewekt door de vroolijke muziek, overladen door fijne attenties van den gullen gastheer, onvermoeid in zijn vriendelijk zorgen om het allen zoo aangenaam mogelijk te maken.

* *
*

Dinsdagavond trok een andere feeststoet uit van de „Club Curaçao" op Pietermaai om den Heer B. de Casseres een serenade te brengen. Behalve de gewone en bengaalsche toortsen, droegen vele deelnemers ook zeer fraaie lampions, waarmede een tooverachtig effect werd bereikt. De eerbiedwaardige grijsaard (reeds 84 jaren oud) ontving allen met hartelijkheid. Toen hij daar stond te midden zijner familie, nam op de eerste plaats de heer J. B. Delvalle het woord, waarna nog volgden de heeren D. I. Querido, D. Jesurun, Dr. R. Villavicencio en Leao Laguna, be-

antwoord door den heer B. DE CASSERES en DR. DE CASSERES.

De feestvreugde was, algemeen onder de talrijke deelnemers en werd onderhouden door de gulle gastvrijheid van den hee DE CASSERES en de opgewekte tonen der muziek.

Sterfte.

Gedurende de maand Augustus stierven in het stadsdistrict 28 volwassenen en 4 kinderen.

„El Progreso”.

Deze Collega trad Woensdag ll. zijn 15den jaargang in. Van harte wenschen wij hem geluk en een langdurig, krachtig, voorspoedig bestaan.

Dankbetuiging.

In dank ontvingen wij hedenmorgen een brochure getiteld: *El Dique-Astillero de Puerto Cabello.* Het is een officieele uitgave, welke de Consul van Venezuela, de heer M. N. DE CRASTO opdraagt aan den President der Republiek. Grl. CIPRIANO CASTRO.

Muziekuitvoering.

Woensdag a. s, om 7,30 uur muziekuitvoering in het Wilhelmina-Park.

Buitenland.

FRANKRIJK.

Om het groote belang der zaak willen wij hier de *letterlijke* vertaling laten volgen van een Encycliek, door Z. H. PAUS PIUS X gericht aan de Aartsbisschoppen en Bisschoppen van Frankrijk over de houding door hen aan te nemen tegenover de zoogenaamde Associations Cultuelles.

Wij kwijten ons heden van een zeer zwaren ambtsplicht, een plicht ten uwen opzichte op ons genomen, toen Wij u, na de afkondiging van de wet op de scheiding tusschen de Fransche Republiek en de Kerk aankondigden, dat Wij te gelegener tijd zouden aangeven, wat Ons dacht, dat gedaan moest worden om den godsdienst in uw vaderland te verdedigen en te bewaren. Tot op den dag van heden hebben Wij uw geduld op de proef moeten stellen, niet alleen om de belangrijkheid van deze allerernstigekwestie, maar ook en voornamelijk om de gansch bijzondere liefde, die Wij koesteren ten opzichte van u en van al uwe belangen, uit hoofde van de onvergetelijke diensten, door uwe natie aan de Kerk bewezen.

Na, gelijk het Onze plicht was, deze ongerechte wet te hebben veroordeeld, hebben Wij met de grootste zorg onderzocht, of de artikelen van genoemde wet Ons ten minste eenig middel aan de hand gaven, om het godsdienstig leven in Frankrijk zóó in te richten, dat de heilige beginselen, waarop de H. Kerk steunt, onaangetast zouden blijven. Tot dat doel scheen het Ons dienstig, tevens het advies in te winnen van het vereenigde Episcopaat en voor uw algemeene bijeenkomst de punten vast te stellen, die in hoofdzaak het voorwerp zouden zijn van uwe beraadslagingen. En nu Wij uw zienswijze, alsook die van meerdere kardinalen kennen, hebben Wij na rijp beraad en na in vurig gebed „den Vader van alle Licht” te hebben aangeroepen, ingezien, dat Wij volkomen moeten bevestigen met Ons Apostolisch Gezag, de bijna eenstemmig genomen beslissing van uwe vergadering.

Daarom verklaren Wij ten opzichte van de godsdienstige vereenigingen (associations cultuelles), zooals de wet die voorschrijft, dat deze absoluut niet kunnen tot stand komen, zonder dat de heilige rechten worden geschonden, die het leven der Kerk zelven raken.

Terwijl wij dus deze vereenigingen, die Wij volgens Ons geweten niet kunnen goedkeuren, buiten bespreking laten, kon het dienstig zijn te onderzoeken, of het mogelijk was, in haar plaats een ander soort vereeniging tot stand te brengen welke én met de burgerlijke wet én met het kanonieke recht in overeenstemming zou zijn, om aldus de Fransche Katholieken voor dreigende verwikkelingen te behoeden.

Zeer zeker houdt niets Ons zoozeer bezig, niets kost Ons zooveel hoofdbrekens, als deze aangelegenheid, en mocht het den hemel behagen, dat Wij eenigszins de zwakke hoop konden koesteren om, zonder de rechten van God te schenden, deze zaak tot een oplossing te brengen, en onze welbeminde zonen te vrijwaren voor zoo vele en groote beproevingen!

Maar, daar die verwachting Ons ijdel schijnt, zoolang de wet blijft gelijk zij is, verklaren Wij, dat het niet geoorloofd zal zijn, die andere soort vereenigingen te beproeven, zoolang het niet op overtuigende en wettelijke wijze vast staat dat de goddelijke constitutie der Kerk, de onvervreembare rechten van den Paus van Rome en van Bisschoppen. —zooals hun recht op de voor de Kerk noodzakelijke eigendommen, bijzonder de gewijde kerkgebouwen—, in de genoemde vereenigingen onherroepelijk volkomen in veiligheid zijn. Het tegendeel verlangen, kunnen Wij niet, zonder verraad te plegen aan de heiligheid van Onze bediening, zonder de Kerk van Frankrijk naar den ondergang te voeren.

U blijft dus de taak, Eerbiedwaardige Broeders, u aan het werk te zetten en alle middelen te baat te nemen, die het recht aan alle burgers toekent, om den publieken eeredienst te regelen en te organiseeren. In deze zoo belangrijke en moeielijke taak zal Onze steun u nooit ontbreken. Al zijn Wij ook met het lichaam niet aanwezig, Wij zullen niettemin bij u zijn met Onze gedachte, Ons hart en in elke aangelegenheid zullen Wij u ter zijde staan met Onzen raad en Ons gezag. Den last, dien Wij u opleggen, uit liefde voor de Kerk en voor uw vaderland, neemt dien met moed op uwe schouders en vertrouwt voor het overige op de goedheid en voorzienigheid van God, Wiens hulp, Wij zijn er zeker van, aan Frankrijk niet zal onthouden worden ter rechter tijd.

(*Wordt vervolgd.*)

Advertentien.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der „Red D Line” tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1906.	Philad.	Marcb	Caracas	Zulia.	Philad.	Marcb.
Vertrekt van NEW-YORK	Aug. 4	Aug. 11	Aug 18	Aug. 25	Sept. 1	Sept. 8
Komt aan te SAN JUAN	9		23		6	
Vertrekt van „	10		24		7	
Doet CURAÇAO aan	12		26		9	
Komt aan te LA GUAIRA	13	18	27	Sept. 2	10	15
Vertrekt van „	15	19	29	1	12	16
Komt aan te PTO. CABELLO	16		30		13	
Vertrekt van „	17		31		14	
Komt aan te CURAÇAO	18	20	Sept. 1	3	15	17
Vertrekt van „	19	27	2	10	16	14
Doet LA GUAIRA aan	20		3		17	
„ PONCE „						
„ SAN JUAN „	22		5		19	
Komt aan te NEW-YORK	27	Sept. 3	10	17	24	Oct. 1

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Merida	Marcb	Merida	Zulia	Merida	Marcb
Vertrekt van CURAÇAO	Aug. 13	Aug. 20	Aug. 27	Sept. 3	Sept 10	Sept 17
Komt aan te MARACAIBO	14	21	28	4	11	18
Vertrekt van „	17	25	31	8	14	22
Komt aan te CURAÇAO	18	26	Sept. 1	9	15	23

Drukker:

ALFREDO F. SINTIAGO